

GUNILLA LINDHOLM

OMRÅDE LANDSKAPSARKITEKTUR
SLU ALNARP

Klimatmedveten landskapsarkitektur

Klimatet håller på att förändras, vilket kommer att påverka vårt samhälle, våra näringar och vårt kunskapsbehov. SLU:s utbildningar måste få delvis nya inriktningar för att hålla sig à jour med utvecklingen - en klimatförändring accentuerar i hög grad behovet av just den forskning och den utveckling som pågår vid SLU.

BEHOVET AV ATT FÖRSTÅ vad som händer, med vattnet, marken och växtligheten, i staden, i skogen, på åkrar och stränder ökar, liksom behovet av att förstå vad som händer med hela landskapet och hur vi människor, medborgare och invånare reagerar på förändringarna. Vi står inför stora utmaningar. Inom ämnet *landskapsarkitektur* har vi ännu bara försiktigt närmat oss klimatförändringen i tanken.

Våren 2008 prövar vi att rikta in det avancerade planeringsprojektet i Alnarps landskapsarkitekturprogram

(Landscape planning for sustainable development, LP 0357) på landskapskonsekvenser av uppskattad klimatförändring. Det handlar om att experimentera med olika scenarier och deras följder. Temat är ökande vattenmängder och studen-

terna ges vissa grundförutsättningar för sitt arbete i tre olika områden i Skåne. Studenterna tränar sig att kommunicera förutsättningar och förslag i tänkta planeringssituationer. De lär sig att använda sin breda

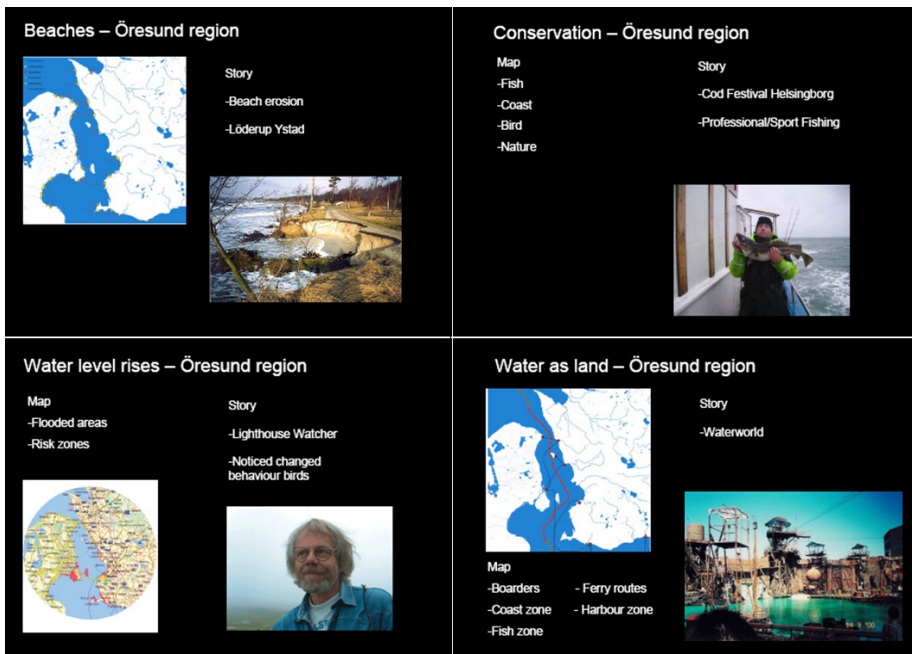
Höje å - ett av de alternativa övningsområdena.

kunskapsbas med såväl designtänkande som natur- och samhällsvetenskapliga inslag. De använder också ett kritiskt humanvetenskapligt förhållningssätt för att i situationen kunna granska faktaunderlag och ageranden, för att kunna lägga

fram välavvägda förslag i förhållande till både markägare, samhälle och andra intressenter. Arbetet sker i samverkan och diskussion med inblandade kommuner, som uppskattar möjligheten att få se hur deras framtider uppfattas av studenterna.

PÅ GRUND AV DEN SNABBA utbyggnadstakten i Staffanstorp, Lund och Lomma ökar andelen hårdgjord mark i Höje å:s avrinningsområde, vilket leder till ökade dagvattenmängder. Uppgiften är att med hjälp av uppgifter från kommunernas miljöförvaltningar,

översiktligt räkna ut hur mycket och var vattenståndet kommer att påverkas i ån, risken för översvämningar samt påverkan på mark och markanvändning. Utifrån detta visas landskapsscenarioer för avrinningsområdet, i olika skala.

Material från en av studentgruppernas förstudie av Öresundssituationen

HUR SKULLE EN STÖRRE STAD som Malmö påverkas av ökande vattentäckningar? Vilka områden är känsligast och vad händer med Citytunneln? För vilka nederbörder är dagvattensystemet dimensionerat och hur sårbart är det för förändringar? Är utbyggnadsplaner och infrastruktur flexibla och anpassningsbara? Hur påverkas Öresundregionens integration i näringsliv och samhälle? Vilka krav ställs på grönstrukturen i staden och i regionen? Bebyggelsen på Falsterbonäset kan hotas av insvallande vatten från Östersjön-Öresund. Detta fall är generellt intressant eftersom

våra mest attraktiva kustområden, med badstränder och exklusiv bebyggelse, hör till dem som först hotas av stigande vattennivåer. Är det möjligt att valla in näset? Vilka andra lösningar finns?

Hoten om klimatförändring ställer nya frågor till samhällsplaneringen och till utvecklingen av de areella näringarna. Landskapsarkitekternas viktigaste bidrag till nytänkande, inom såväl privat som offentlig sektor, kan vara förmågan att förstå omvärlden som "landskap", där relationerna mellan de ingående delarna är minst lika viktiga som

delarnas respektive enskilda egenskaper, där administrativa gränser ofta måste överbryggas för att hitta lösningar och där byggande, infrastruktur och grönstruktur samverkar med sina naturgivna och sociala sammanhang. Lärare i kursen har varit Fredrik Fritzson och Sabina Jallow

Gunilla Lindholm
Gunilla.Lindholm@ltj.slu.se

LÄS MER:

<http://www.ltj.slu.se/6/index.html>

<http://www.slu.se/>